

Til KHMs styre
Fra Museumsdirektøren

Sakstype: S 23 20 Vedtakssak
Møtedato: 28.08.2020
Notatdato: 18.08.20
Saksbehandler: Håkon Glørstad

Hovedsaker for styrets arbeid for årsplansperioden 2021-2023

Bakgrunn

For planperioden 2020-2022 vedtok KHMs styre å gi følgende følgende strategiske saker og temaer prioritet:

- 1) Vikingtidsmuseet - prosjekt nybygg, nye utstillinger og prosjekt Saving Oseberg
- 2) Søknad om Senter for fremragende forskning (SFF) på vikingtid (ViS, SO m.fl.)
- 3) Strategisk forskningsutvikling - EU-prosjekter, H2020 med særskilt vekt på MSCA og ERC, samt HE
- 4) Samlingsforvaltning
- 5) Utvikling av Historisk museum
- 6) Strategisk posisjonering: Strategi 2030, Campus sentrum, Universitetsmuseenes rolle på UiO samt ny STM og Museumslov

For neste årsplansperiode vil flere av disse strategiske sakene fremdeles være aktuelle.

Punkt seks over berammer strategi 2030 som en viktig, overordnet sak. Styret vil få utkast til KHMs strategi 2030 til diskusjon på styremøte 25. september, i tråd med vedtatt framdriftsplan. Hovedsaker som direkte berører ny strategi må derfor bero inntil videre. Likevel ser museumsledelsen allerede nå at det vil være strategisk viktig å fortsatt prioritere fem av punktene over. Ledelsen mener også at et nytt, sjettede punkt allerede nå må introduseres for styret.

Museumsledelsen fremmer dermed følgende seks hovedsaker av særlig strategisk betydning for styret i neste årsplansperiode:

1. Vikingtidsmuseet - prosjekt nybygg og nye utstillinger
2. Forskningscenter Vikingtid
3. Strategisk forskningsutvikling - EU-prosjekter, HE med særskilt vekt på MSCA og ERC
4. Samlingsforvaltning
5. Utvikling av Historisk museum og Campus sentrum
6. Museets finansielle situasjon som følge av koronaepidemien og stenging av VSH

I det videre gis det utdypende kommentarer til de enkelte punktene:

Vikingtidsmuseet (VTM) - prosjekt nybygg og nye utstillinger

Selv med oppstartbevilgning over statsbudsjettet for 2020, vi VTM fortsatt være en viktig strategisk sak for KHMs styre. Styret vil holdes fortløpende orientert om prosjektets framdrift. Saving Oseberg fase II avsluttes i 2020. Gitt en helhetlig vurdering av framdrift og resultatoppgåelse i dette prosjektet, samt antatt liten mulighet for offentlig finansiering av prosjektet førstkommende år, mener museet at en fase III av Saving Oseberg bør initieres på et senere tidspunkt enn i 2021.

Forskningssenter Vikingtid

Styret er orientert om prosessen med søknad om SFF på Vikingtid. Uavhengig av utfallet av denne søknaden, må museet arbeide for å realisere planene om et internasjonalt ledende forskningssenter i tilknytning til VTM.

Strategisk forskningsutvikling - EU-prosjekter, HE med særskilt vekt på MSCA og ERC

Arbeidet med å utvikle internasjonale forskningsprosjekter vil holde fram i 2021. Vår anbefaling er å fortsette det systematiske arbeidet med ERC og MSCA (eksellense-programmene til EU). Tematiske satsninger basert på det nye rammeprogrammet, *Horizon Europe*, vil også være aktuelt. Kulturarv og kulturminnevern peker seg ut som svært aktuelle temaområder.

Samlingsforvaltning

Under dette punktet sorterer arbeidet med å flytte samlingene fra Historisk museum til nye lokaler på Økern. Det vises for øvrig til sak Midtveisevaluering KHMs årsplan pkt 8 i foreliggende styrepapirer for andre aktuelle prosjekter, herunder satsningen på globalt samlingsansvar og en videreføring av Revita-prosjektet.

Utvikling av Historisk museum (HM) og Campus sentrum

EA vil igangsette arbeidet med en helhetlig plan for rehabilitering av Historisk museum innvendig i 2021. KHM vil også arbeide videre med fornying av utstillinger og -konsepter i neste årsplanperiode. Fornyingshorisonten er 2025 – hvorpå man beregner at HM stenges for renovering. En helhetlige arealløsning for KHMs virksomhet i sentrum, er et annet tema med høy prioritet som må kobles til UiOs masterplan for eiendommer, nå som den skal rulleres. Utvikling av UiOs historiske sentrum vil være et tredje viktig tema. Bruk av Tullinløkka samt framtidig bruk av Nasjonalgalleriet hører også innunder denne overskriften.

Museets finansielle situasjon som følge av koronaepidemien og stenging av Vikingskipshuset (VSH)

Museets ledelse har ved gjentatte anledninger påpekt ovenfor UiOs ledelse og KD at kompensasjon for inntektstap ved stenging av VSH ikke er avklart. Koronaepidemien har i tillegg påført museet et inntektstap på om lag kr. 100 mill. Fullfinansiering av nye utstillinger på VTM er også uavklart grunnet bortfall av sponsorinntekter og fravær av mulighet for å egenfinansiere. Disse forholdene vil i meget stor grad påvirke museets økonomi og handlekraft i årene som kommer.

Hva er målet med å ta opp saken i styremøtet?

Museumsledelsen inviterer KHMs styre til å diskutere prioriteringene som videreføres fra forrige årsplanperiode, samt vurdere hvilke andre saksfelt som bør vies spesiell oppmerksomhet. I forbindelse med presentasjon av ny strategi 2030 og årsplanutkast høsten 2020 vil styret få anledning til vurdere saken på nytt med utgangspunkt i nytt strategisk rammeverk. Museumsledelsen mener at uansett utfallet av dette, vil de seks ovennevnte saksfeltene være av stor strategisk betydning.

De prioriterte sakene vil både danne grunnlag for KHMs årsplan for 2021-23 men også for en revisjon av utviklingsavtalen med UiO-ledelsen.

Forslag til vedtak

Styret slutter seg til museumsledelsens prioritering av strategiske hovedsaker for neste årsplan periode.